

Quines són les falses creences i evidències sobre la vacunació?

Creença 1: La millora de les condicions d'higiene i sanejament ha fet desaparèixer les malalties, i les vacunes ja no són necessàries.

ÉS FALS!

Evidència 1: Si les persones no estiguessin vacunades, algunes malalties que ara són poc comunes, com la poliomielitis i el xarampió, reapareixerien ràpidament. Malgrat que una bona higiene, el rentat de les mans i l'aigua potable contribueixen a protegir-nos contra les malalties infeccioses, moltes d'aquestes malalties es poden transmetre igualment. Les malalties contra les quals s'està vacunant tornarien a aparèixer si s'interrompessin els programes de vacunació.

Creença 2: Les vacunes tenen efectes secundaris nocius i a llarg termini que encara no es coneixen. Més encara, la vacunació pot ser mortal.

ÉS FALS!

Evidència 2: Les vacunes són molt segures. Com qualsevol medicament, poden produir efectes adversos, principalment reaccions locals al punt d'injecció, febrícula i algunes petites molèsties. És més probable patir un trastorn greu per una malaltia que es pot prevenir amb la vacunació que per la mateixa vacuna. Per exemple, en el cas de la poliomielitis, la malaltia pot provocar paràlisi, i el xarampió pot causar encefalitis i ceguesa. La majoria de malalties que es poden prevenir mitjançant vacunació poden ser fins i tot mortals.

Creença 3: La vacuna combinada contra la diftèria, el tètanus i la tos ferina, així com la vacuna antipoliomielítica, poden provocar la síndrome de la mort sobtada de l'infant.

ÉS FALS!

Evidència 3: No existeix una relació causal entre l'administració de les vacunes i la mort sobtada de l'infant. Les morts sobtades dels infants són casualment coincidents amb la vacunació i haurien ocorregut encara que no s'haguessin administrat les vacunes. És important recordar que la diftèria, el tètanus, la tos ferina i la poliomielitis poden ser mortals, i que el nounat que no ha rebut la vacunació té un important risc de mort i de discapacitat greu.

Creença 4: Les malalties que es poden prevenir mitjançant la vacunació estan gairebé eliminades al país i, per tant, no hi ha motius per vacunar-se.
ÉS FALS!

Evidència 4: Les malalties que es poden prevenir amb la vacunació són actualment poc comunes, però els agents infecciosos que les provoquen segueixen circulant en algunes parts del món i poden traspasar les fronteres i infectar qualsevol persona no protegida. **Hi ha dos motius fonamentals per vacunar-se: protegir qui rep la vacuna i protegir tots els qui l'envolten.** Els programes eficaços de vacunació depenen de la cooperació de totes les persones per garantir el bé comú.

Creença 5: Les malalties de la infància que es poden prevenir mitjançant la vacunació són “una cosa inevitable a la vida”.
ÉS FALS!

Evidència 5: Les malalties que es poden prevenir amb la vacunació no han de ser pas una qüestió inevitable a la vida. Malalties com el xarampió, la parotiditis i la rubèola poden ser greus i comportar importants complicacions tant en els infants com en els adults, com ara la pneumònia, encefalitis, ceguesa i fins i tot la mort. **Totes aquestes malalties i sofriments es poden prevenir mitjançant les vacunes.** Els infants no vacunats contra aquestes malalties esdevenen innecessàriament vulnerables.

Creença 6: L'administració simultània de més d'una vacuna pot fer augmentar en els infants el risc d'efectes secundaris nocius, que poden sobrecarregar el seu sistema immunitari.
ÉS FALS!

Evidència 6: Les proves científiques revelen que l'administració simultània de diverses vacunes no comporta cap efecte secundari sobre el sistema immunitari dels infants. Aquests estan exposats quotidianament a centenars de substàncies estranyes que desencadenen una resposta immunitària. Els infants estan exposat a molts més antígens com a conseqüència d'un refredat comú o una faringitis que no pas per les vacunes. **El principal avantatge d'administrar simultàniament diverses vacunes és reduir el nombre de visites mèdiques i facilitar que els infants completin el calendari de vacunació recomanat.**

Creença 7: Les dones embarassades no es poden vacunar.

ÉS FALS!

Evidència 7: La vacuna contra la grip i la vacuna contra la tos ferina protegeixen tant la mare com el fill en l'embaràs. A Catalunya es recomana aquesta vacunació a totes les dones embarassades. La protecció contra la tos ferina durant els primers mesos de vida del nadó és clau, ja que és quan la malaltia pot ser més greu i podria ser necessària l'hospitalització. La vacuna contra la grip és també fonamental per protegir l'embarassada, que és especialment sensible a les complicacions de la grip, com ara el part prematur.

Creença 8: És millor la immunització produïda per la malaltia que per les vacunes.

ÉS FALS!

Evidència 8: Les vacunes estimulen el sistema immunitari provocant una resposta similar a la que produiria la infecció natural, però evitant la malaltia i les seves complicacions. En canvi, el preu de la immunització per infecció natural podria ser un conjunt de complicacions tant importants com el retard mental provocat per *Haemophilus influenzae* tipus b, defectes congènits ocasionats per la rubèola, càncer hepàtic derivat del virus de l'hepatitis B o mort per xarampió.

Creença 9: Les vacunes contenen mercuri, que és perillós.

ÉS FALS!

Evidència 9: El tiomersal és un compost orgànic amb mercuri que s'havia utilitzat en algunes vacunes en ampolles de dosis múltiples com a conservant. No hi ha proves científiques que suggereixin que la quantitat de tiomersal utilitzada en aquelles vacunes comporti cap risc per a la salut. A més, **a Catalunya les vacunes que s'administren són monodosi i, per tant, no incorporen aquell component.**

Creença 10: Les vacunes causen autisme.

ÉS FALS!

Evidència 10: Les proves científiques confirmen que no hi ha cap relació entre les vacunes i l'autisme. Un estudi de l'any 1998 sobre un possible vincle entre la vacuna contra el xarampió, la parotiditis i la rubèola i l'autisme va provocar inquietud, però contenia greus irregularitats i la publicació que l'havia divulgat el va retirar. Lamentablement, l'estudi ja havia despertat temors que van provocar una

disminució en les taxes d'immunització contra aquelles malalties i els subsegüents brots.

Text adaptat de Preguntes i respostes de l'OMS: <http://www.who.int/features/qa/84/es/>

